

En mer rättssäker och effektiv domstolsprocess (SOU 2024:51)
(Ju2024/01521)

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden får som svar anföra följande.

Utöver följande påpekanden har fakultetsnämnden inte något att erinra mot författningsförslagen i det remitterade betänkandet.

Utredningens förslag (bet. kap. 6) att upphäva tilltrosbestämmelserna är enligt fakultetsnämndens mening i sig välbetänkta. Enligt fakultetsnämndens mening vore det dock önskvärt att den – även enligt utredningen – alljämt giltiga utgångspunkten, att hovrätten inte ska avgöra målet på ett sämre underlag än det tingsrätten har haft, kom till tydligare uttryck (jfr bet. s. 251). I alla händelser kommer högre rätt, enligt fakultetsnämndens mening, vid tillämpning av 35 kap. 13 § rättegångsbalken, alljämt att ha ett självständigt ansvar att se till att formerna för bevisupptagningen sker i enlighet med denna utgångspunkt. I detta ansvar inbegrips att tillse att bifall till ett överklagande åtminstone från en enskild part utan rättsbildat biträde eller ombud i brottmål och indispositiva tvistemål, inte omöjliggörs av att parten inte har insett betydelsen av formerna för bevisupptagningen. Jämför utredningens följande, enligt fakultetsnämnden något svårtillgängliga, uttalande (bet. s. 251): ”det åvilar ett ansvar på parterna, i såväl brottmål som dispositiva och indispositiva tvistemål, att frågan om förnyad bevisupptagning kommer till stånd om parterna anser det påkallat. Någon skyldighet för hovrätten, som har en överprövande funktion, att självmant kalla in förhörspersoner för förnyad bevisupptagning på närmast formell grund föreligger inte.”

Fakultetsnämnden instämmer i de överväganden och bedömningar som har legat till grund för att utredningen inte föreslår de alternativa författningsförslag som i utkast presenteras i bilaga 7 till betänkandet. Enligt fakultetsnämnden bör åklagaren alltså inte kunna binda domstolen med ett yrkande om strafflindring (bet. 5.8). Vidare anser fakultetsnämnden, i likhet med utredningen, att någon författningsändring avseende utökad möjlighet att åberopa tidiga förhör inte ska genomföras. Enligt fakultetsnämndens uppfattning är det av stor

UPPSALA
UNIVERSITET

REMISSYTTRANDE

2 (2)

2024-10-08

JURFAK 2024/34

betydelse för rättskipningen att någon långtgående förskjutning av tyngdpunkten i bevisupptagningen från domstolarna till de brottsbekämpande myndigheterna inte sker (jfr bet. s. 141).

Utredningen framhåller (bet. 5.8.6) betydelsen av krav på kunskapsspridning och metodutveckling hos åklagarna och domstolarna för att i större utsträckning tillämpa den reglering avseende strafflindring vid utredningsmedverkan som finns i dag. Enligt fakultetsnämnden kan betydelsen därav framhållas avseende såväl den aktuella frågan som många anslutande frågor.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av professor Eric Bylander. Yttrandet har på delegation avgivits av juridiska fakultetens dekanus, professor Anna Singer.

Anna Singer